

KOMENTARZ

Sytuacja militarna Ukrainy po jedenastu tygodniach walk

Anna Maria Dyner

W ciągu ostatnich dni najcięższe walki toczyły się na wschodzie Ukrainy, głównie w okolicach Charkowa, gdzie ukraińscy obrońcy przeprowadzili skuteczną kontrofensywę, spychając siły rosyjskie w stronę granicy. Rosjanie utrzymują pozycje na południu Ukrainy, prowadzą też ostrzały Odessy z Morza Czarnego. W najbliższym czasie Rosja skoncentruje się na utrzymaniu zajętych terenów na południowym-wschodzie Ukrainy i prowadzeniu kolejnych ofensyw w Donbasie, a Ukraina nie tylko na obronie, ale również na dalszych próbach kontrofensywy.

Gdzie trwają najbardziej intensywne działania zbrojne?

W ostatnim tygodniu najbardziej intensywne walki trwały w okolicach Charkowa, gdzie Ukraińcy przeprowadzili skuteczną kontrofensywę, odpychając Rosjan w stronę granicy. Bardzo intensywne działania toczą się w obwodach donieckim, zwłaszcza w kierunku miasta Łyman, i ługańskim – m.in. w kierunku miast Rubiżne i Siewierodoneck. Sztab Generalny Ukrainy podaje, że tylko 12 maja br. ukraińskim obrońcom udało się odeprzeć 18 uderzeń wojsk rosyjskich w Donbasie.

W najbliższym czasie można spodziewać się kontynuacji walk w obwodach donieckim i ługańskim, dokąd Rosja ściąga dodatkowy sprzęt wojskowy z dotychczas niewykorzystanych zasobów. Rosja przerzuciła też do dwóch swoich obwodów – briańskiego i kurskiego – systemy artyleryjskie, co pozwoli jej na rażenie celów na północnej Ukrainie, głównie w obwodzie czernihowskim.

Jak wygląda sytuacja w Mariupolu i na południu Ukrainy?

Bardzo zła sytuacja humanitarna panuje nadal w Mariupolu – szacuje się, że w czasie walk w tym mieście zginęło ponad 20 tys. cywilów. Pod kontrolą Ukrainy znajdują się jedynie zakłady Azowstal, bronione przez ok. tysiąc żołnierzy, z których większość jest ranna – 600 ciężko. 11 maja br.

Ukraina zaproponowała Rosji wymianę rosyjskich jeńców na rannych obrońców Mariupola, którzy zostaliby ewakuowani z terenów Azowstali. Negocjacje w tej sprawie nadal trwają. Wyprowadzenie ukraińskich żołnierzy z zakładów pozwoli Rosji na przejęcie kontroli nad całym Mariupolem, a część sił skoncentrowanych wokół miasta zostanie zapewne przerzucona do walk na innych terenach Donbasu.

Rosja prowadzi też regularne ostrzały Odessy, głównie z okrętów operujących na Morzu Czarnym. Działania zbrojne trwają również w obwodzie chersońskim i mikołajowskim. Mimo trwającej już niemal trzy miesiące okupacji Rosjanie mają problem z tworzeniem podległej sobie administracji lokalnej, czego przyczyną jest opór ludności cywilnej. W Chersoniu zrezygnowali z referendum w sprawie utworzenia kolejnej tzw. republiki ludowej, niemniej 11 maja władze okupacyjne tego obwodu złożyły wniosek o przyłączenie go do Rosji.

Jakie dostawy uzbrojenia są realizowane dla Ukrainy w ostatnich dwóch tygodniach?

Największym dawcą pomocy wojskowej dla Ukrainy są Stany Zjednoczone. Izba Reprezentantów zatwierdziła 10 maja br. [kolejny pakiet](#) pomocowy o wartości niemal 40 mld dol., spośród których 6 mld ma zostać przeznaczony na uzbrojenie i szkolenia, a 8,7 mld na uzupełnienie uzbrojenia,

KOMENTARZ PISM

które USA przekazują Ukrainie. Wśród przekazywanego sprzętu znajdują się m.in. haubice kal. 155 mm, drony taktyczne, przenośne i dopalane ręcznie pociski przeciwlotnicze Stinger i przeciwpancerne Javelin.

Znaczącą liczbę broni przekazały bądź przekażą też inne państwa NATO. Ukraina otrzymała amunicję, przenośne systemy przeciwlotnicze, przeciwpancerne, karabiny maszynowe czy drony, ale realizowane są także dostawy takiego sprzętu jak czołgi (głównie T-72), haubice samobieżne (czeski model Dana, francuski Caesar), transportery opancerzone, systemy obrony powietrznej S-300, samobieżne systemy przeciwlotnicze Gepard. Państwa zachodnie przesłały Ukrainie ponadto znaczną liczbę kamizelek kuloodpornych, hełmów, innych środków ochrony osobistej, sprzęt medyczny i lekarstwa. Wszystko to jest kluczowe dla uzupełniania ukraińskich rezerw i utrzymywania zdolności obronnych.

Jaki może być dalszy przebieg walk?

W najbliższym czasie można spodziewać się utrzymania obecnej sytuacji operacyjnej, a więc głównie walk na wschodzie Ukrainy o podobnej skali i charakterze, z jakimi

mamy do czynienia w ostatnich tygodniach. Rosja będzie chciała przede wszystkim utrzymać zajęte przez siebie terytoria w czterech obwodach: chersońskim, zaporoskim, donieckim i ługańskim, które tworzą lądowe połączenie między terytorium tego państwa a okupowanym Krymem i pozwalają na pełną kontrolę Morza Azowskiego, a także – w miarę możliwości – zajmować kolejne tereny tych obwodów. Jednocześnie ograniczeniem dla działań Rosji pozostaje logistyka, aprowizacja i zdolności do zastępowania uszkodzonego bądź utraconego sprzętu. Problemem jest też niskie morale wojska, złe dowodzenie oraz brak dobrowolnej współpracy ze strony mieszkańców okupowanych terenów. Ukraina jest z kolei zdeterminowana do obrony i, w miarę możliwości, odzyskiwania zajętych przez Rosję terytoriów. Dla powodzenia działań tego rodzaju kluczowe pozostaje wsparcie państw zachodnich w postaci dostaw broni, leczenia rannych i przekazywania danych wywiadowczych. Ważna będzie też pomoc dla osób ewakuowanych z terenów okupowanych przez Rosję lub objętych działaniami zbrojnymi. Coraz istotniejsze będzie też wsparcie w odbudowie infrastruktury krytycznej, w tym kluczowej dla zabezpieczenia funkcjonowania ukraińskiej armii – dróg, mostów oraz rafinerii i sieci składów paliwowych.